

Frits Johannesen og aðrir læraraskúlanæmingar búðu hjá Gertrud og Absalon Eysturoy við Gamla Kirkjugarð í Havn. Á tekeningini útsýni yvir kirkjugarðina Svínaraggi, Havnina og Nólsoyarfjørð

gamli kirkjugarðinum

Móti jólum á Føroya Læraraskúla 1966

Aftur í ár hugleiðir Frits Johannesen, lærari í Fuglafirði, um tíðina, tá hann gekk á læraraskúla í Havn. Í hesum seinasta partinum skrivar hann um tíðina í Havn fram til jóla 1966

Frits Johannesen skrivar og tekur

Hetta vóru síðstu jól í høg-udsstaðnum, áðrenn tú gjørdist lærari. Mangt rann í hugan frá farnari tíð, hvar miðdepilin í Føroya landi hevði goymt at tær í ár so mong.

Leingi var at siggja fram til 1967, tá ið farið varð undir lesturin í 1962. Men skjótt gekk tíðin, tí tú vart so væl havdur og búið so væl. Ikki var Havnin nógv broytt hesi ár. Alt var næstan við tað sama. Tey somu fólkinu fóru dantandi oman og niðan eftir Aarvegnum. Somu fólk stóðu við tað Káta Hornið kvøld, tá ið veður var til tess, og somu fólk sótu á Kondittarrinum dag um dag og kvøld um kvøld.

Læraraskúlanæmingarnir sótu her dagliga á Kondittarrinum og fingi sær ein duss. Serliga tey goðu lagkøstykkinu krassaðu væl og var hetta listimetrið hjá havnarfólki og læraraskúlanæmingunum, sum vóru komnir av bygð. So munbaran bita var ikki til at bekoma aðrastaðni. Hann var bert her, og her skuldi hann vera. Servitrisumar vóru fryntligar og dæmligar og gjørdi ikki mun á høgum og lágum. Í teirra eygum skuldi kundin

hava tað besta, um tað so var

ein bygðadrongur, Andras í Norðadali ella Hornabóndin og skrivstovurottarnar, ið eisini høvdu sína dagligu gongd undir hesum bitum.

14. januar 1966 var einki undantak. Dagurin var ein myrkur desemberdagur. Væl kundi tú verið hugtungur av hesum ljósi og myrkri, ið bardust um høg-udsstaðin í desember, men slapt inn á Kondittarríð ein dag ella tveir um vikuna, var hetta bót fyri sál og líkam. Tann síðsta jólaroyndin var komin upp undir land og ja, alt hevði bara gingið upp á stás. Johanna Jensen og Sofus høvdu sitið vakt. Johanna var sum klípt úr eini enskari krimisøgu og stóð so stramm framman fyri okkum og Sofusi. Sofus var so mildur í ásjón, so Johanna Jensen mátti siggja eitt sindur strangari út, men var bara fryntlig hóast alt. Hon gekk upp í hetta vaktarhald við lív og sál og hugdi út yvir henda unga skara við myndugleika og einum Hitchcock egnabrái. Hon skimaðist, kanska metti hon um hvør, ið var tann mest óargalig av okkum – kanska var onkur av okkum eitt sindur knorlakendur, men óhovviskir vóru vit ikki, nei rættshugsandi læraraskúlanæmingar.

Royndin leið upp undir endan. Johanna Jensen setti røddina upp á snið og kunnigjordi: „Nú eru bert triggir minuttir eftir, og tú kanst gera nógv í triggjar minuttir.“ Og í Sofus læt: „Ja, triggir minuttir.“ Eingin ivi var um, at Sofus hevði longu gjørt sær fleiri tankar um hesar triggjar minuttirnar. Hjá Sofusi lá alt í filisofiskum rendum

Vit søgdu einki, men hildu hetta verða so sera skemtiligt: „Tú kanst gera nógv í triggjar

minuttir!“ Ja, sanniliga kann nógv gerast í triggjar minuttir. Russar ella amerikumenndu sprengja heimin í luftina eftir fáum minuttum, sigarglóðin hjá Hornabóndanum kundi kódnad eftir einari skammari stund, og Sofus kundi næstan koyra niðan í Hoydalar í triggjar minuttir. Jú, Johanna hevði rætt, nógv kundi gerast í triggjar minuttir, og Sofus kundi gerast skotin í Johanna í triggjar minuttir, ja, minni enn tað. Men bæði vóru í jólahýri, so teir triggir minuttir vóru bara eini boð úr einum tankatrígili frá tveimum fólkom, sum høvdu livað eitt heilt lív. Hjá teimum vóru triggir minuttir nógv, tí tann styttra tíðin var eftir her á Guðs grønu jørð. Hjá okkum var hetta eitt lítið dism í tímáglaslinum, vit høvdu lívið framman fyri okkum, og jólini vóru í hondum og tey skuldu vera lang í ár – triggjar langar minuttir.

Nú mugu tit gera tykkum til reiðar at lata uppgávunar til okkum.

Johanna gekk sína høg- ligu gongd millum borðini og segði nokur orð við Sofus. Hon setti altíð fingrasspissarnar hvør móti øðrum. Ikki sum Pávin ger við flatari hond, men ein stíllur, sum siggjast kann hjá fólki, ið hava myndugleika. Onkuntíð sært tú tó Pávin bert seta spissarnar leysliga hvør móti øðrum, men tað er sjáldan. Johanna Jensen var nógv tignarligari enn Pávin. Hon hevði rættan hugburð. Óhugsandi í hennara verð var at seta lógvarnar so tætt hvør at øðrum. Nei, tað skuldi gerast við yndi, føleika og tign.

Johanna slepti fingrafestinum

tók uppgávurnar, sum um hon fangaði ein summarfuglar á eini kápukonu. Sofus gekk millum borðini og heintaði sín part, eins og hann fangaði sil undir einum áarbakka. Sofus hugsaði ikki so nógv um stíl. Hann var søgufróður og visti alt um rættan stíl. Tað hevði verið ov tungt hjá honum at fingið sær tann rætta „stílin“. Hann hevði blivið óðrkymlaður, og kanska mist tikið á sær sjálvum. Skuldi hann hava ein gotiskan stíl, rokokku stíl, ella skuldi tað verið ein reness-ancustíllur ella ein hugburður úr Kvívík, sum hann skuldi borið? Tann stíllu Jóhanna og tann stílleysi Sofus sótu væl um sátt, men kanska var hetta so, at tað var ein dæmur yvir Sofusi, ein stíllur, sum vit kundu rópt Sofusa stíllur. Hvør veit? Annars var hetta honum so fjart, at tað nært ikki við sinnið og langt frá tí.

Tá ið Johanna tók til orðanna, svaraði hann henni altíð í blíðum orðum. Hann var altíð blíður. Johanna mælti Sofusi til at kvitta fyri, at alt var farið regluliga fram og tíðin var yvirhildin. Johanna stóð uppi yvir Sofusi við fingrasspissunum hvør móti øðrum, meðan Sofus skrivaði sítt kristna navn á uppgávurnar. Hetta var danskur stíllur, ið varð skrivaður. Sofus fekk uppgávurnar og helt: „Hetta er lógið, at eg sjálvur skal kvitta fyri tað, ið eg sjálvur skal rætta?“

Jú, sært tú Sofus, er okkurt, sum tað ikki eigur at vera, so eru tað vit bæði, sum skulu standa til svars fyri misbrotið og gá-loysni.

„Ja, rætt hevur tú: Commu'ne naufra'gium du'ice (felags misbrot (skaði), er felags troyst.) Tit konufólk eru so krevjandi. Eg eri so sera glaður yvir, at eg ikki eri giftur. Tað høvdu verið nógvir langir triggir minuttir hevði havt teg til konu!“

Johanna smiltist og Sofus smálaði

„Triggir minuttir, ja triggir minuttir“ - elti okkum til vit komu niðan á kondittarið. Vit vistu, hetta var síðsta jólaroyndin, tú vart til á hesum skúla. Nógvir triggir

